

รายวิชา ประวัติศาสตร์

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค
เอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

รหัสวิชา ส22104 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

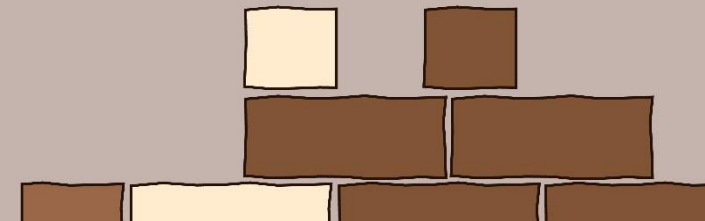
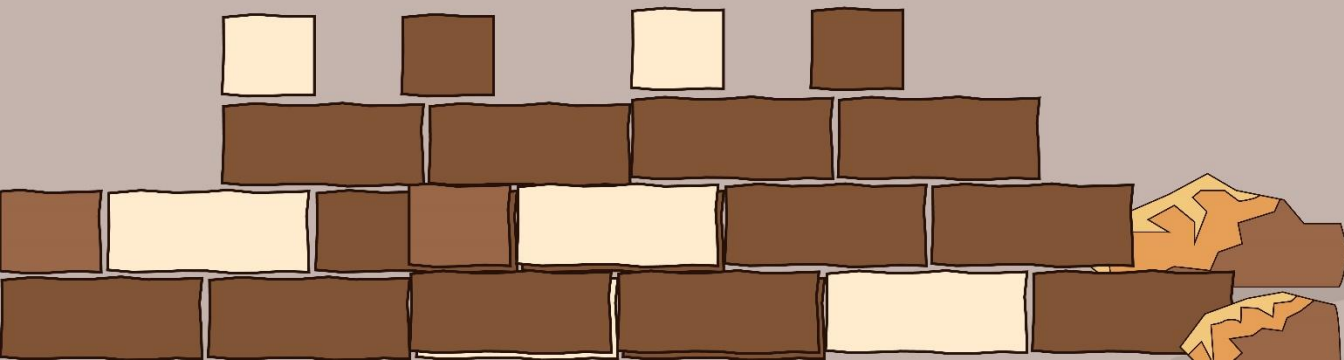
ครูผู้สอน นิตยา จวบรัมย์

ทบทวนบทเรียน

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์
ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

ใบงาน

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคม

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคอาณานิคมมาเรียงลำดับใน
เส้นเวลา (Timeline)

1700 A.D.

1750 A.D.

1800 A.D.

1850 A.D.

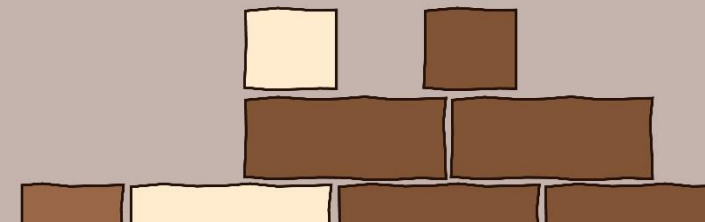
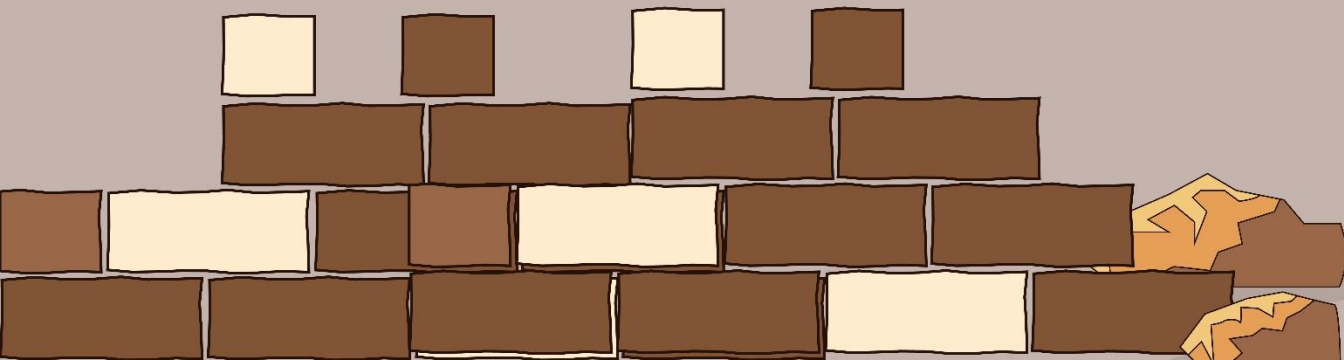
1900 A.D.

1950A.D.

กิจกรรมก่อนเรียน

นำบัตรข้อความมาวางที่เส้นเวลา
(Timeline)

บริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษเริ่มเข้ามาทำการค้าในอินเดีย

เกิดกบฏซีปอยขึ้นในแคว้นเบงกอล

รัฐบาลอังกฤษเข้ามาปกครองอินเดียโดยตรงและยกเลิกกิจการ
บริษัทอินเดียตะวันออก

ชาวอินเดียก่อตั้ง कांग्रेसแห่งชาติอินเดีย
(Indian National Congress : I.N.C.)

ชาวมุสลิมในอินเดียก่อตั้งสันนิบาตมุสลิมแห่งอินเดีย
(All-India Muslim League)

มหาตมะ คานธีเป็นผู้นำในการเรียกร้องเอกราชจากอังกฤษ

อินเดียได้รับเอกราชจากอังกฤษประเทศปากีสถานแยกตน
เป็นรัฐอิสระ

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

SOUTH ASIA

ภาพแผนที่เอเชียใต้ที่มา https://en.wikivoyage.org/wiki/South_Asia

การเมืองการปกครอง

ในยุคราชวงศ์เมารยะซึ่งปกครองอาณาจักรอินเดีย
อันกว้างใหญ่ไพศาล ได้ใช้วิธีการปกครองที่กษัตริย์
ทรงมีอำนาจเด็ดขาด

การบริหารงานราชการแผ่นดินแบ่งเป็น 3 ฝ่ายคือ

- ฝ่ายตุลาการ มีกษัตริย์เป็นประมุข
- ฝ่ายทหาร มีกษัตริย์เป็นจอมทัพ ควบคุมกองทหารต่าง ๆ
- ฝ่ายพลเรือน ประกอบด้วยข้าราชการส่วนกลาง และหัวเมือง โดยราชการส่วนกลางแบ่งเป็น 5 หน่วย

รัชสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช ในระยะต้นราชการ พระองค์
ยังคงใช้วิธีการปกครองตามแนวของคัมภีร์อรรถศาสตร์ของ
ฮินดู แต่เมื่อทรงเปลี่ยนมานับถือพระพุทธศาสนาพระองค์ทรง
เปลี่ยนวิธีการปกครองโดยใช้หลักธรรมในพระพุทธศาสนาเป็น
แนวทาง โดยกษัตริย์มีฐานะเป็น “ ธรรมราชา ” และไม่ยึดมั่น
ในระบบวรรณะอย่างเคร่งครัด

ด้านเศรษฐกิจ

ด้านการเกษตร มีการปลูกข้าวเป็นอาชีพหลัก
รัฐจัดทำแปลงนาสาธิตเพื่อเป็นการพัฒนาผลผลิต
มีการปรับปรุงชลประทานอุตสาหกรรม และการค้า
มีทั้งการค้าภายในกับการค้ากับต่างชาติ

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ศาสนา ในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราชทรงเปลี่ยนมานับถือ พระพุทธศาสนา ราชวงศ์กุษาณะซึ่งนับถือ พระพุทธศาสนาได้ ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในเอเชียกลาง (บนเส้นทางสายไหม) ตลอดจนถึงชายแดนจีนจึงทำให้ พระพุทธศาสนารุ่งเรืองขึ้น

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ศิลปกรรม ยุคสมัยราชวงศ์เมารยะรัชกาลพระเจ้าอโศกมหาราช มักเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา แต่ในสมัยคุตศิลปกรรม มีลักษณะเป็นหินดูอย่างแท้จริง ทั้งภาพแกะสลักและภาพวาด มีลักษณะการแสดงออกของความรู้สึกที่สำรวมงามสง่า

เกร็ดความรู้ลำดับยุคสมัยอินเดีย

1. สมัยอารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ
2. สมัยพระเวท
3. สมัยพุทธกาล หรือสมัยก่อนราชวงศ์เมารยะ

เกร็ดความรู้ลำดับยุคสมัยอินเดีย

4. สมัยจักรวรรดิเมารยะ พระเจ้าอโศกมหาราช
5. สมัยราชวงศ์กุษาณะ
6. สมัยสุลต่านแห่งเดลฮี
7. สมัยจักรวรรดิโมกุล

ความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิม
อันนำไปสู่การแยกประเทศปากีสถาน

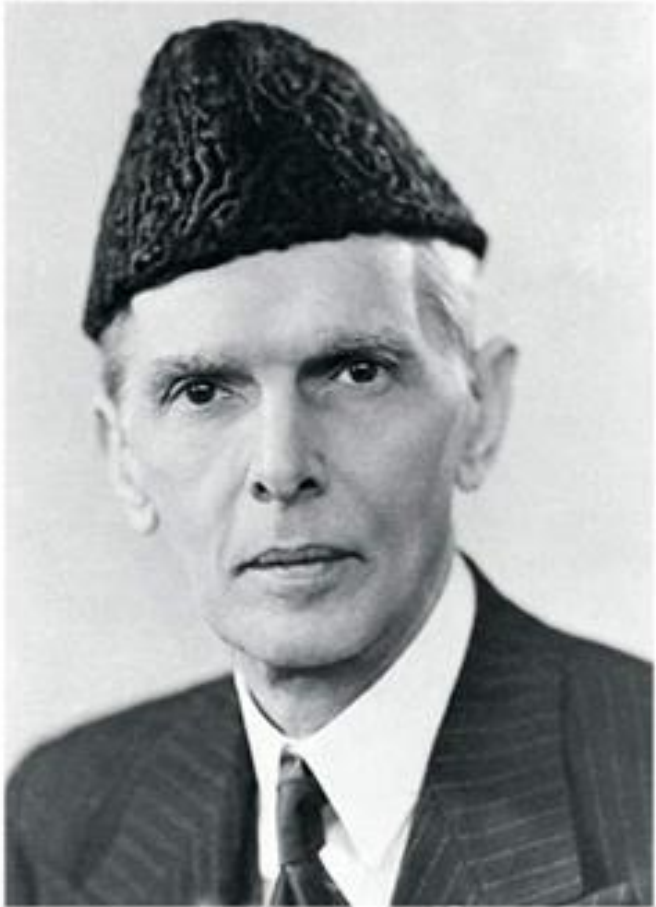
ความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิม

ความเป็นธรรม

ทัศนคติ

เอกราช

หนทางที่ดีที่สุด

หนทางที่ดีที่สุดจึงเป็นการแบ่งประเทศออกเป็น
ประเทศของชาวมุสลิมอีกประเทศหนึ่ง ในที่สุด
เมื่ออังกฤษประกาศคืนเอกราชให้กับอินเดีย
ในวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ.1947
ประเทศปากีสถาน จึงได้ถือกำเนิดขึ้นพร้อมกัน
โดยมีผู้นำ คือ มุฮัมหมัด อาลี จินนาห์

ความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิม

อันนำไปสู่การแยกประเทศปากีสถาน

- เกิดการย้ายถิ่นฐานของประชากรชาวฮินดูและชาวมุสลิม
- เกิดจลาจลระหว่างชาวฮินดูและชาวมุสลิม
- มหาตมะ คานธี จึงได้ออกมาเรียกร้องให้การจลาจลยุติลง

ความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิม

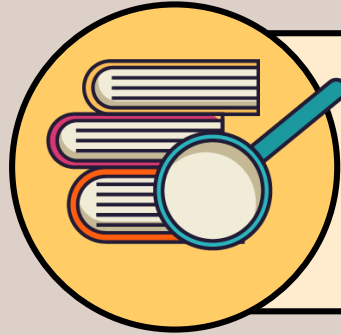
อันนำไปสู่การแยกประเทศปากีสถาน

- ความขัดแย้งระหว่างฮินดูเดียวกับปากีสถานจนกลายเป็นสงครามจำนวน 3 ครั้ง คือ สงครามแคชเมียร์ครั้งที่ 1 สงครามแคชเมียร์ครั้งที่ 2 และสงครามคาร์กิล

การแบ่งประเทศปากีสถานและบังคลาเทศ

- ปัญหาจากการโยกย้ายของประชากร เมื่อประเทศอินเดีย และปากีสถานเป็นเอกราช
- ปัญหาความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ วัฒนธรรมและฐานะทางเศรษฐกิจ

กิจกรรม

จับคู่ศึกษาใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของ
ภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน จากนั้นนำประเด็นสำคัญหรือ
เหตุการณ์มาเรียงลำดับเป็นเส้นเวลา (Timeline) ลงใน
ใบงาน เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชีย
ใต้ยุคปัจจุบัน

ครอบคลุม 2 ประเด็นต่อไปนี้

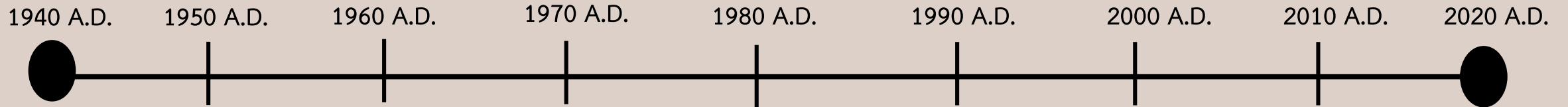
1. ความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิม อันนำไปสู่การแยกประเทศปากีสถาน
2. การแบ่งประเทศปากีสถานและบังคลาเทศ

ใบงาน

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำประเด็นสำคัญหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบันมาเรียงลำดับ

ในเส้นเวลา (Timeline)

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชีย
ไต้ยุคปัจจุบัน

1. ความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิมอันนำไปสู่
การแยกประเทศปากีสถาน

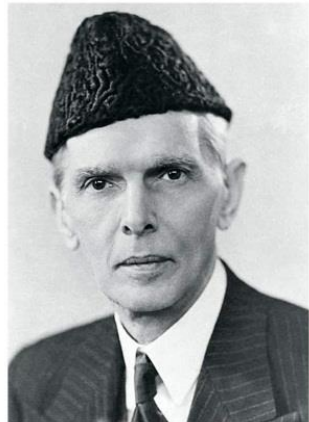
จากปัญหาความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิมซึ่งเกิดขึ้นในช่วงที่
อินเดียเรียกร่องเอกราช กล่าวคือ ชาวมุสลิมไม่ไว้วางใจชาวฮินดูซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่
ของประเทศว่า ถ้าหากอินเดียเป็นเอกราชแล้ว ชาวมุสลิมจะไม่สามารถ
ความเป็นธรรมจากการปกครองของพรรคคองเกรสซึ่งเป็นแกนนำใน
การเรียกร่องเอกราชและมีสมาชิกส่วนใหญ่เป็นชาวฮินดู ประกอบกับ
ทัศนคติความเป็นภราดรภาพของชาวมุสลิมอันเนื่องมาจากคำสอนในพระ
คัมภีร์ จึงทำให้สันนิบาตมุสลิมพยายามเรียกร่องให้ชาวมุสลิมได้ปกครอง
ตนเองในดินแดนที่มีคนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามหลังจากอินเดียได้รับ
เอกราช

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค
เอเชียไต้ยุคปัจจุบัน

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

มูฮัมหมัด อาลี จินนาห์

ที่มา : [http://knowday.](http://knowday.blogspot.com/2012/03/)

[blogspot.com/2012/03/](http://knowday.blogspot.com/2012/03/)

ความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิมดังกล่าวทวีความรุนแรงขึ้นจนถึงขั้นเกิดการนองเลือด แม้จะมีความพยายามประนีประนอมจากหลายๆ ฝ่ายก็ตาม ก็ไม่ทำให้การรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของอินเดียสามารถเกิดขึ้นได้ หนทางที่ดีที่สุดจึงเป็นการแบ่งประเทศออกเป็นประเทศของชาวมุสลิมอีกประเทศหนึ่ง ในที่สุดเมื่ออังกฤษประกาศคืนเอกราชให้กับอินเดียในวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ.1947 ประเทศปากีสถาน

จึงได้ถือกำเนิดขึ้นพร้อมกัน โดยมีผู้นำ คือ มูฮัมหมัด อาลี จินนาห์ โดยประเทศปากีสถานในช่วงแรกนี้มีดินแดน 2 ส่วน คือ ปากีสถานตะวันตก (คือบริเวณประเทศปากีสถานในปัจจุบัน) และปากีสถานตะวันออก (คือบริเวณประเทศบังกลาเทศในปัจจุบัน) การแบ่งประเทศดังกล่าวนี้ส่งผลให้เกิดการย้ายถิ่นฐานของประชากรชาวฮินดูและชาวมุสลิมระหว่าง 2 ประเทศนี้เป็นจำนวนมาก

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค
เอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค เอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

อีกทั้งก่อให้เกิดจลาจลระหว่างชาวฮินดูและชาวมุสลิมจนกระทั่งมีผู้เสียชีวิตไม่ต่ำกว่า 1 ล้านคน มหาตมะ คานธีจึงได้ออกมาเรียกร้องให้การจลาจลยุติลง การกระทำของท่านสร้างความไม่พอใจให้กับชาวฮินดูหัวรุนแรงที่ต้องการให้ทำสงครามกับชาวมุสลิมเพื่อรวมดินแดนทั้งสองเป็นจักรวรรดิฮินดูและเห็นว่าคานธีอ่อนข้อให้ข้อเรียกร้องของชาวมุสลิมมากเกินไป จนกระทั่งในวันที่ 30 มกราคม ค.ศ.1948 ระหว่างที่มหาตมะ คานธีกำลังเดินไปเข้าพิธีสวดมนต์ในกรุงนิวเดลี มีชาวฮินดูหัวรุนแรงยิงท่านในระยะประชิดจนเสียชีวิต

ความขัดแย้งภายหลังจากได้รับเอกราชระหว่างอินเดียกับปากีสถานอีกประการหนึ่งคือ **ปัญหาดินแดนแคว้นจัมมูและแคชเมียร์** ต้นตอของปัญหา คือ แคว้นจัมมูและแคชเมียร์มีประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิม แต่มหाराชาผู้ปกครองแคว้นเป็นชาวฮินดู

พิธีศพของมหาตมะ คานธี

ที่มา : [http://www.sarakadee.com/
blog/oneton/?p=1225](http://www.sarakadee.com/blog/oneton/?p=1225)

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค เอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

ทำให้เมื่ออินเดียและปากีสถานประกาศเอกราช มหาราชา จึงตัดสินใจไม่ได้ว่าจะไปอยู่กับประเทศใด ต่อมาในเดือน ตุลาคม ค.ศ.1947 จึงตัดสินใจนำแคว้นจัมมูและแคชเมียร์ เข้าร่วมกับอินเดีย โดยแลกกับความช่วยเหลือด้านกำลังพล และอาวุธจากอินเดียเพื่อต่อต้านกลุ่มที่นับถือศาสนา อิสลามที่พยายามจะรวมเข้ากับปากีสถาน ส่งผลให้เกิด ความขัดแย้งระหว่างอินเดียบกับปากีสถานจนกลายเป็น สงคราม จำนวน 3 ครั้ง คือ สงครามแคชเมียร์ครั้งที่ 1 ใน ปี ค.ศ.1947 -1949 สงครามแคชเมียร์ครั้งที่ 2 ในปี ค.ศ.1965-1966 และสงครามคาร์กิล ในปี ค.ศ.1999

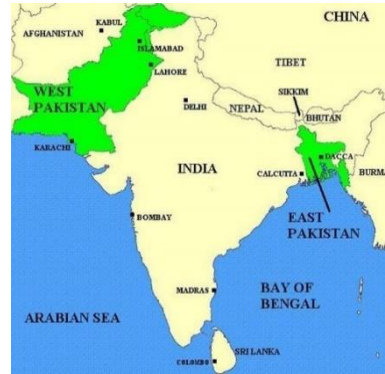
สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

2. การแบ่งประเทศปากีสถานและบังคลาเทศ

ภายหลังจากการประกาศเอกราชของประเทศปากีสถาน ประเทศนี้ยังคงเผชิญปัญหาทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ดังนี้

1) ปัญหาจากการโยกย้ายของประชากร

เมื่อประเทศอินเดียและปากีสถานเป็นเอกราช ความระแวงสงสัยระหว่างชาวฮินดูกับชาวมุสลิมที่อยู่ในสองประเทศนี้ ส่งผลให้ชาวฮินดูที่อยู่ในประเทศปากีสถานอพยพมายังอินเดีย ส่วนชาวมุสลิมที่อยู่ในอินเดียก็อพยพมายังปากีสถาน ในส่วนชาวมุสลิมที่อพยพเข้ามาในปากีสถานนั้น ไม่ได้มีทรัพย์สินติดตัวมาอย่างเพียงพอ จึงทำให้กลายเป็นภาระของรัฐบาลใหม่อีกทั้งชาวฮินดูที่อพยพออกจากปากีสถานนั้น ล้วนเป็นผู้มีความรู้และความสามารถในด้านต่าง ๆ ทำให้ในช่วงแรกรัฐบาลที่จัดตั้งใหม่นี้ขาดผู้มีความรู้และความสามารถ

แผนที่ประเทศปากีสถานก่อน ค.ศ. ๑๙๗๑
ที่มา <https://th.maps-pakistan.com/>

ทางตะวันออกและตะวันตกปากีสถานแผนที่

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค
เอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

2) ปัญหาความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ วัฒนธรรมและฐานะทางเศรษฐกิจ แม้ประชากรในประเทศปากีสถานทั้งสองดินแดนจะนับถือศาสนาอิสลามเหมือนกัน แต่ก็มี ความแตกต่างทางเชื้อชาติวัฒนธรรมและฐานะทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ ดินแดนปากีสถานตะวันตก ประชากรเป็นชาวปัญจาบเป็นส่วนใหญ่ พูดภาษาอูรดู มีฐานะทางเศรษฐกิจและมีความรู้สูงกว่าชาวมุสลิมกลุ่มอื่น จึงได้เข้าครองตำแหน่งสำคัญในรัฐบาล ส่วนดินแดนปากีสถานตะวันออก ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวเบงกอล พูดภาษาเบงกาลี แม้จะเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ คือร้อยละ 55 แต่ก็มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ค่อนข้างต่ำ ในช่วงแรกตั้งประเทศปากีสถานนั้น รัฐบาลกลางมีความพยายามที่จะสร้างความสามัคคีภายในชาติ แต่ด้วยความแตกต่างที่ได้กล่าวข้างต้น จึงทำให้ความเป็นเอกภาพที่เคยมีตั้งแต่ช่วงที่เป็นสันนิบาตมุสลิมค่อยๆ จางหายไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฝั่งปากีสถานตะวันออก ภายหลังจากมุฮัมหมัด อาลี จินนาห์เสียชีวิตในปี ค.ศ. 1948 ความสามัคคีในหมู่ผู้นำค่อย ๆ ลดลง แต่พรรคสันนิบาตมุสลิมก็ยังคงอำนาจได้อยู่จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1954 ได้เริ่มมีพรรคฝ่ายค้านก่อกำเนิดขึ้นในฝั่งปากีสถานตะวันออก เช่น พรรคสันนิบาตอะวามิ ซึ่งในเวลาต่อมาได้เป็นผู้เรียกร้องการปกครองตนเองของปากีสถานตะวันออก

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

แม้ว่ารัฐบาลกลางของปากีสถานจะพยายามแก้ไขปัญหานี้ โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำระหว่างดินแดนทั้งสอง แต่ในทัศนะของชาวปากีสถานตะวันออกนั้นมองว่า รัฐบาลกลางไม่ได้จริงจังมากพอในการแก้ปัญหา ทำให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำยังคงอยู่และทวีความรุนแรงขึ้น จนกระทั่งในปี ค.ศ.1971 ชาวปากีสถานตะวันออกภายใต้การนำของเชก มุจิบูร์ ราห์มานได้ประกาศแยกตนเป็นเอกราชเป็นประเทศบังคลาเทศ แต่กองทัพของรัฐบาลกลางได้จับเชก มุจิบูร์ ราห์มานในฐานะกบฏ ส่งผลให้เกิดการจลาจลในดินแดนปากีสถานตะวันออก ความตึงเครียดดังกล่าวทำให้อินเดียร่วมมือกับกองกำลังต่อสู้เพื่ออิสรภาพของบังคลาเทศ กลายเป็นสงครามระหว่างอินเดียกับปากีสถานในช่วงเดือนธันวาคมปีนั้น ต่อมาได้มีการเจรจาสงบศึกและประธานาธิบดียาห์ยาข่านของปากีสถานลาออก อาลี บุตโตได้ขึ้นเป็นประธานาธิบดีคนใหม่ของปากีสถาน บุตโตได้ปล่อยตัวเชก มุจิบูร์ ราห์มานกลับบังคลาเทศ และเชก มุจิบูร์ ราห์มานก็ได้ขึ้นเป็นผู้นำรัฐบาลคนแรกของประเทศเกิดใหม่นี้ตั้งแต่ปี ค.ศ.1972

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค
เอเชียใต้ยุคปัจจุบัน

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

3. ภูมิภาคเอเชียใต้ในปัจจุบัน

จากประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้ที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า ภูมิภาคเอเชียใต้เป็นภูมิภาคที่มีความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก ก่อให้เกิดเป็นความขัดแย้งในระดับประเทศ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ส่วนทางด้านเศรษฐกิจนั้น เนื่องจากภูมิภาคเอเชียใต้มีจำนวนประชากรที่มาก ในขณะที่การเข้าถึงทรัพยากรมีอย่างจำกัดและการพัฒนาที่ไม่ทั่วถึง ทำให้ภูมิภาคนี้ได้ชื่อว่ามีฐานะทางเศรษฐกิจยากจนที่สุดในโลก แต่ในขณะเดียวกัน ภูมิภาคเอเชียใต้โดยเฉพาะประเทศอินเดีย ก็มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม แต่ความเจริญดังกล่าวก็กระจุกตัวเฉพาะบริเวณเมืองใหญ่และกลุ่มนักธุรกิจจำนวนไม่มาก ส่วนทางด้านสังคม ปัจจุบันประชากรส่วนใหญ่แม้จะได้รับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาตั้งแตในช่วงที่อังกฤษเข้ามาปกครอง แต่ก็มีความคิดอนุรักษ์นิยม และยังยึดมั่นในหลักคำสอนทางศาสนา ทำให้วิถีชีวิตส่วนใหญ่ยังอยู่ในชนบท และไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาค
เอเชียใต้อยุคปัจจุบัน

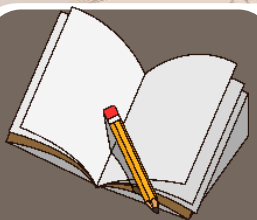
สามารถดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

สรุปกิจกรรมการเรียนรู้

จากประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียใต้
ที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า **ภูมิภาคเอเชีย**
ใต้เป็นภูมิภาคที่มีความแตกต่าง
ทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา เศรษฐกิจ
และวัฒนธรรม

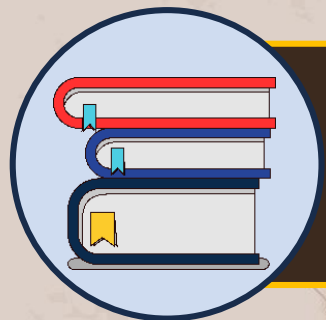

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ประเด็นสำคัญใน
ประวัติศาสตร์เอเชียใต้ที่ส่งผล
ต่อพัฒนาการด้านการเมือง
สังคมและเศรษฐกิจ

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. ไบความรู้ และใบงาน

เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียใต้

ที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านการเมืองสังคมและเศรษฐกิจ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th